

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН  
СОВЕТ ЯНУРУСОВСКОГО СЕЛЬСКОГО  
ПОСЕЛЕНИЯ САРМАНОВСКОГО  
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

Село Янурусово, улица Ленина, дом 43а,  
423370 Телефон 4-10-19

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
САРМАН  
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯНУРЫС  
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ  
БЕРӘМЛЕГЕ

Ленин урамы, 43 а йорт, Янурыс авылы,  
423370 Телефон: 4-10-19

ОГРН 1031604000757 ИНН/КПП 1636001403/163601001 ОКАТО 92253884000

РЕШЕНИЕ  
25.03.2019

КАРАР  
№8

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законга һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) муниципаль норматив хокукый актларга һәм законнарга үзгәрешләр кертү буенча эшчәнлеген камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурыс авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнар һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы жирле үзидарә органнарына:
  - нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;
  - күрсәтелгән Нигезләмәнең үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләргә;
  - җаваплы итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.
3. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Татарстан Республикасы  
Сарман муниципаль районы  
Янурыс авыл жирлеге Советы Рәисе



А.Ә. Мөхәммәдиева

Татарстан Республикасы  
Сарман муниципаль районы  
Янурыс авыл җирлеге советының  
2019 нчы елның 25 мартыннан  
8 нчы номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге җирле  
үзидарә органнарының законнар һәм муниципаль норматив хокукый актларына  
үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турында нигезләмә

#### I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законга һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) үз вәкәләтләре чикләрендә җирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген, кабул итүне (басмасын) тәэмин итү өчен мөһлүмат җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча, муниципаль актларны үзгәртү яисә үз көчен югалткан дип тану (гамәлдән чыгару) буенча күздә тоту.
2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.
3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Совет аппаратының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек ителәр.
4. Җирле үзидарә органнарында мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.
5. Мониторинг үткөрүнең максатлары:
  - федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяҗларын ачыклау;
  - муниципаль актларда коллизияләренә, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукый җайга салуда кабатлау;
  - җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;
  - муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;
  - муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренә (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);
  - хокук куллану нәтиҗәләгән арттыру;
  - муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтиҗәләгән киметүче факторларны ачыклау;
  - муниципаль актларның үтәлешенә җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;
  - нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.
6. Мониторинг үз эченә:
  - федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка закон актлары;
  - Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәҗәдәгә башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;
  - Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;
  - Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурыс авыл җирлеге Уставы, муниципаль актлар.-ын җыю, гомуләштерү, анализ һәм үзгәрешләрен бәяләвен ала.

7. Мониторинг үткөрүнең нигезлэре булып торалар:  
 федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;  
 хокукий җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;  
 прокуратура органнары мәгълүматы;  
 муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;  
 гражданның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган мөрәҗәгатьләр;  
 Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткөрелгән Хокукий экспертиза бәяләмәсе;  
 билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;  
 җирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

## II. Мониторинг үткөрү тәртибе

8. Җирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткөрәләр.

Мониторинг үткөрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткөрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;  
 федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларны дөгвәләү эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);  
 прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, җирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткөрелгән нормалар иҗат итү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең җирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

"Гарант «мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукий актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү»;

Гарант «мәгълүмат системасын хокукий җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү»;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тээмин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяленә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенә чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

иҗтимагый мөнәсәбәтләргә хокукый җайга салуда тулылык;

коллизия хокук нормалары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренә мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый акты кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануның бер төрле практикасының булмавы;

муниципаль акты аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгат итүчеләренә таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кәргән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтиҗәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актының үз көчен югалтуын тану турында, Яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяҗы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика акты чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренә вәкилләкле органнары депутатларының мөрәҗәгатләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтиҗәләре турында мөрәҗәгат итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

### III. Мониторинг нәтиҗәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткөрү өчен жаваплы затлар жирле үзидарә органнары жітөкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижеләре турында хисап тота.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга тиеш:

мониторинг үткөрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткөрү башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг үткөрү чоры турында мәгълүмат;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткөрү нигезләре.

1.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга мөмкин:

хокукый жайга салуның ачылган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгөрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен жібәрелә.

Өлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачылган муниципаль актлар жібәрелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзер булырга мөмкин.

#### IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткөрү һәм хокукый ижат итү эшчәнлегә өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукый жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплы затлар жаваплы.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән граждандарга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары жітөкчеләре жаваплы.